

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

21 yıllık AKP iktidarı döneminde artarak devam eden, işçi hakları ve iş sağlığı güvenliği ile ilgili sorunların ele alınması ve iş cinayetlerinin önlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ederim. 06.11.2023

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars Milletvekili

3 Kasım 2002 tarihinde Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) iktidara geldiği günden itibaren, Türkiye'de ekonomik kalkınma, büyüme, İleri Türkiye, Yeni Türkiye, yerli-milli ve Türkiye Yüzyılı gibi kavramlar sıkça kullanılmıştır. Ancak, bu 21 yıllık süreçte işçi sınıfı ve genel olarak halk için işçi hakları ve yaşam koşulları açısından bir fayda görülmemiştir. Tam aksine, bu dönemde işçi sınıfına yönelik olumsuz etkileri olan yasaların çıkarılması, artan enflasyon ve azalan alım gücü, hak ve özgürlük mücadelelerine yönelik baskıların artması gibi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu dönemde, iş cinayetlerinin artarak devam ettiği ve bir "İş Cinayetleri Rejimi" oluşturulmuştur.

AKP döneminde, Kasım 2002 tarihinden itibaren, iş cinayetleri sonucu en az 32 bin 180 işçi hayatını kaybetmiştir. Soma, Amasra, Hendek, Davutpaşa, Ostim, Torunlar, Ermenek, Elbistan, Şırnak, Dursunbey, 3. Havalimanı, Aliğa Gemi Söküm Tesisleri, Tuzla Tersaneleri, Kot Kumlama gibi birçok işçi katliamı bu dönemde meydana gelmiştir.

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre, her bin işçi için yılda 4 ila 12 yeni meslek hastalığı olgusu beklenmektedir. Meslek hastalıklarına bağlı ölümler ise iş cinayetlerine bağlı ölümlerin yaklaşık 5-6 katıdır. Ancak, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), her yıl sadece yaklaşık 500 meslek hastalığı tespit etmiş ve 5 ila 20 meslek hastalığına bağlı ölüm açıklamıştır. Bu durum, meslek hastalıklarının gizlenmesine ve ihmal edilmesine işaret etmektedir.

AKP döneminde sendikal hareket baskı altına alınmış, sendikalaşan işçiler işten atılmış ve iktidara bağlı sendikalar egemen hale getirilmiştir. Grevler "milli güvenlik" gerekçesiyle yasaklanmış, 1 Mayıs kutlamalarının alanları kapatılmıştır. Bu durum, işçi haklarının sınırlandırılması ve örgütlenmenin engellenmesi anlamına gelmektedir.

AKP iktidara geldikten sonra çıkarılan 4857 sayılı İş Kanunu, taşeron çalıştırmadan başlayarak esnek ve güvencesiz çalıştırmayı yasal hale getirmiştir. Bu durum, iş güvencesini ortadan kaldırmış ve Türkiye'yi ucuz işgücü kaynağı haline getirmiştir.

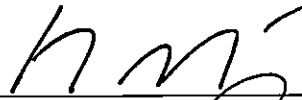

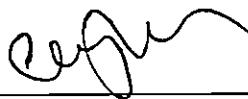
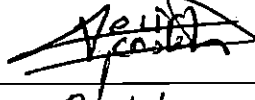

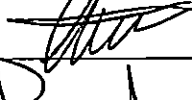
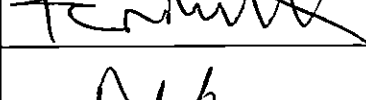
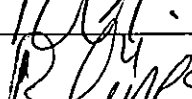
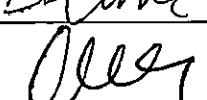
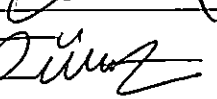

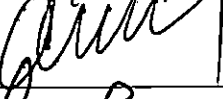
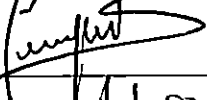
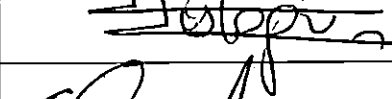

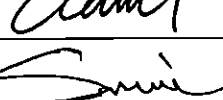
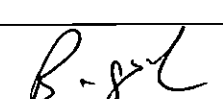
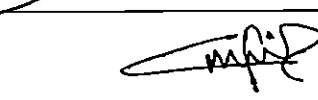

Türkiye'de, çocuklar iş cinayetlerinin kurbanları olmuş ve 15 yaşın altındaki çocuklar yasak olan işlerde çalıştırılmıştır. Yoksulluk, 4+4+4 eğitim sistemi, çıraklık ve stajyerlik uygulamaları, mevsimlik tarım işçiliği gibi nedenlerle her yıl çok sayıda çocuk işçi hayatını kaybetmiştir.

SSGSS yasası ile emeklilik yaşı 65'e çıkarılmıştır. Bu nedenle, emekli olmuş olmalarına rağmen geçinemedikleri için çalışan ve emekli olma hakkını sigortasız veya düzensiz çalıştıkları için kazanamayan milyonlarca emekli ve yaşlı işçi bulunmaktadır.

Kadınlar, tarım, sanayi ve hizmet sektörlerinde en güvencesiz koşullarda çalıştırılmıştır. Bu çalışma koşulları, işyerlerinde şiddet ve tacizi artırmıştır. Ayrıca, kadınların ev içi emeği görünmez kılınmıştır. Her yıl çok sayıda kadın işçi hayatını kaybetmiştir.

Türkiye'nin ve diğer dünya ülkelerinin, yanlış dış ve iç politikaların sonucu milyonlarca kayıtlı ve kayıtsız göçmen ve mülteci Türkiye'de bulunmaktadır. Bu göçmen ve mülteciler, sigortasız, ucuz ve dışlanmış koşullarda çalıştırılmıştır. Her yıl birçok göçmen ve mülteci işçi hayatını kaybetmiştir.

Sonuç olarak, 21 yıl boyunca iş cinayetleri gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiş ve bu durum olağanlaştırılmıştır. Ancak, işçilerin mücadelesi bu olumsuz koşullara karşı devam etmektedir. İş cinayetlerine, güvencesiz çalıştırmaya ve sendikal örgütlenme üzerindeki baskılara karşı direnmek için çaba gösterilmektedir. İşçi haklarının korunması ve iş sağlığı güvenliği önemli bir öncelik olmalıdır.

1	SEZAI TEMELLİ	MUŞ	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	
6	NEJLA DEMİR	AĞRI	
7	PERİHAN KOCA	MERSİN	
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	
17	GEORGE ASLAN	MARDİN	
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	